

Profetoiminen häviää**Kyrie-huuto**

Mitä kuuluu Lasarukselle ovemente edessä? Huonoa. Miksi? Koska häntä ei huomata. Hänellä ei ole rahaa maksaakseen ruoastaan. Miksi hänellä ei ole rahaa? Koska hän ei saa tehdä työtä tai hän ei ole löytänyt työpaikkaa. Häntä ei tarvita. Hän on sairas. Kukaan ei hoida hänen paiseitaan. Häntä ei oteta mukaan omistavien yhteisöön. Hän on taakka, häpeä, kustannustekijä. Ehkä hän on elintasopakolainen. Hän ei kuulu tänne. Hänestä on päästävä eroon. Hänet pitää lähettää pois. Sinne minne hän kuuluu. Onhan hän liian laiska tehdä työtä. Hänellä on toinen usko, hän on muslimi. Ehkä fundamentalisti, kiihkoilija, pyhän sodan kannattaja, ehkä terroristi.

*Herra, armahda häntä ja meitä.
Kristus, armahda häntä ja meitä.
Herra, armahda häntä ja meitä.*

Jumala, auta meitä olemaan tuomitsematta muukalaisia ja köyhiä, ennen kuin olemme todella oppineet tuntemaan heidät. Aamen.

Aamos 6:1, 4 – 7

*Voi teitä, Siionin huolettomat
ja Samarian vuoren itsevarmat asukkaat,
te valitun kansan kärkijoukko!
Te syötte karitsoita laumasta
ja juottovasikoita karsinasta.
Te juotte viiniä uhrimaljoista
ja voitelette itsenne parhaalla öljyllä,
mutta Joosefin heimon vamma
ei teitä liikuta.
Loikojien juhlat on juhlittu.*

Luuk 16:19 – 31 (Rikas mies ja Lasarus)

Oli rikas mies. Hänen vaatteensa olivat purppuraa ja hienointa pellavaa, ja päivästä päivään hänen elämänsä oli pelkkää ylellisyyttä ja juhlaa. Mutta hänen porttinsa pielessä virui köyhä Lasarus, täynnä paiseita.

Parin päivän päästä (30.9.2004) täyttäisi Dorothee Sölle 75 vuotta, jos hän yhä eläisi. Hän oli maailmankuulu, mutta epämurkava aikamme profeetta. Hän oli vakuuttunut, ettemme saa lukea evankeliumia irrallaan vallitsevista poliittisista ja taloudellisista suhteista. Hän uskalsi myös mainita nimeltä ratsun ja ratsastajan. Toukokuussa 2002 jotakuinkin vuosi ennen kuolemaansa hän osallistui Kölnissä vielä kerran poliittiseen iltarukoukseen. Hän kritikoi siinä GATSia¹. Otsikko kuului: "The world is not for sale" – maailma ei ole myytävänä.

Dorothee Sölle sanoi silloin muun muassa: "On monia asioita, joihin 'myytävänä' sopii, talot, tontit, käytetyt vaatteet, leipomotuotteet ja paljon muuta. Mutta kaikki ei ole myytävänä, ei ainakaan tähän saakka, ei vesi jota käytämme, eikä ilma jota hengitämme ole 'myytävänä'. Maailma ei ole kaupan, vaikka suuromistajat niin kuvittelevat ja ryhtyvät kaikkiin toimiin koko elämämme kaupallistamiseksi mukaan lukien kasvatus, terveydenhuolto, vanhustenhoito. Keitä oikeastaan ovat suuromistajat, jotka tavoittelevat kaiken kaupallistamista samanaikaisesti sekä vaiivhkaa että julkisoikeudellisesti? Ne eivät ole pelottavia demonisia voimia, joita emme kykene näkemään. Haluan tässä lainata suurta saksalaista runoilijaa, joka on sanonut: 'Pahalla on osoite. Sillä on myös puhelinnumero.'

Haluan mainita kolme tärkeintä osoitetta, jotka monet teistä jo tuntevatkin: Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Maailman kauppajärjestö (WTO).

On asioita, joita ei voi ostaa eikä myydä. 'The world is not for sale' – Elämä tällä Jumalan rakastamalla planeetalla ei ole myytävänä."

Profeetta Aamos käyttää kirjassaan yhtä suorina sanoja kuin Dorothee Sölle. Hän kritisoi terävästi pohjoisen valtakunnan rikasta yläluokkaa, joka elää hyvinvoinnissa ja yltäkyläisyydessä välittämättä köyhien kurjuudesta.

Valtakunnan temppelin pappi karkotti Aamoksen. Pappi sanoi kuningas Jerobeamille: "Aamos lietsoo israelilaisten keskuudessa kapinaa sinua vastaan. Maa ei kestä hänen puheitaan" (Am 7:10).

Dorothee Sölle on yksi aikamme etevimpiä teologeja, mutta häntä ei ole hyväksytty professoriksi yhteenkään saksalaiseen yliopistoon.

Mitä jää jäljelle Aamoksesta, mitä Dorothee Söllestä?

Aamoksella on ollut joukko seuraajia meidän aikamme latinalaisamerikkalaisessa vapauden teologeissa. Tosin he ovat nyttemmin tulleet vanhoiksi. He ovat yhä harvempia. Latinalaisessa Amerikassakin profeetalliset äänet tulevat harvinaisemmiksi, heikommiksi ja epävarmimmiksi. Karismaattinen Jumalan ylistyksen kanava ilman sosiaalipoliittista panosta köyhien puolesta hyökkää profeetallisen linjan.

Samoin on käymässä Dorothee Söllelle. Hän tulee (vaikka olikin evankeelinen) korkeasti pyhitetyksi ja sitä kautta "helppohoitoiseksi". Hänen mystiikastaan ja ihanista runoistaan ollaan valtavasti innostuneita. Helposti ja mielellään unohdetaan, että hänen mielestään mystiikka ja politiikka kuuluivat erottamattomasti yhteen.

Olipa kerran rikas mies. Hänellä ei ole nimeä. Kysymyksessä ei ole tietyn nimeltä mainitun ihmisen tarina. Käsiteltävänä on yksi rikkaiden vertauskuva, sellaisten jotka elävät kuten rikas mies.

Hänen ovellaan istuu köyhä mies. Hänen nimensä "Eleasar" merkitsee sananmukaisesti: Jumala on auttanut. Hän ruumiillistaa kaikki, jotka elävät Jumalan avun varassa. Aamos ja Dorothee sanovat meille: heitä pitää auttaa. Tilanteet, joissa odotetaan Jumalan auttavan, ovat myös tilanteita, joissa kaivataan inhimillistä apua. Köyhät huutavat: lähimmäiset, auttakaa toki! Se ei koske vain Eleasaria. Ei ainoastaan yksityisiä ihmisiä, vaan myös ryhmiä, luokkia, kansoja, alueita, kokonaisia mantereita: syrjittyjä, unohdettuja, kehityksen kulussa häviäjiä, globalisaation häviäjiä.

Voimme nyt asennoitua kahdella tavalla: toisaalta kasvattaa mahdollisuuksiamme, toisaalta luopua solidaarisuudesta.

Kansalaisjärjestöt ja kansalaisaloitteet herättävät suurta toiveikkuutta. Niin sanotut kansalaisyhteisöt verkottuvat pikkuhiljaa maailmanlaajuisesti. Globalisaatiokriitikot vaativat oikeudenmukaista globalisaatiota. He tapaavat toisiaan kansainvälisissä Maailman sosiaaliforumeissa. Se alkoi Porto Alegresta Brasiliassa. Tärkeää on, että ajattelemmme mukana, rukoilemme, myötävaikutamme. Dorothee Sölle on 2002 liittynyt Attaciin². Tämä organisaatio vaatii ennen kaikkea verotusta sinne tänne piilotetuille pääomatuloille.

On siis olemassa, Jumalan kiitos, alhaalta ylös suuntautuvia pyrkimyksiä maailmanlaajuiseen oikeudenmukaisuuteen ja veljeyteen, yhteisvastuulliseen elämiseen. On olemassa joukko urauurtavia järjestöjä. Me voimme ja meidän pitää liittyä johonkin niistä. Sitten voimme kysyä itseltämme yhä uudelleen: mitä teemme Lasaruksille oviemme edessä meidän maailmassamme?

Kansojen sunnuntaina 26.9.2004

1 GATS = General Agreement in Trade on Services. Kansainvälinen palvelujen kaupan vapauttamiseen tähtäävä hyvin monimutkainen sopimus. Yleisesti sitä pidetään kehitysmailla erittäin epäedullisena ja siksi niiden oletetaan jopa irtaantuvan sopimuksesta ennemmin tai myöhemmin. (Suom. huom.)

2 Attac = Association pour une Taxe sur les Transactions financières pour Aide aux Citoyens (Yhdistys pääomavirtojen verottamiseksi kansalaisten hyväksi). Kansalaisliike, joka vaatii rahoitusmarkkinoiden demokraattista valvontaa ja demokraattisia rahoitusjärjestelmiä. Erityisesti Attac pyrkii kansainvälisen valuutanvaihtoa koskevan ns. Tobinin veron käyttöönottamiseen. Huomattava osa suomalaisista kansanedustajista on Suomen Attacin jäseniä. (Suom. huom.)

Isä Theodor Rohner

Käännös: Heikki Pusa